

Indeks potrošačkih cijena (CPI) Jul 2015. godine

Mjesečna deflacija u julu -0,5%

Mjesečna deflacija u julu 2015. godine, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je -0,5%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine bile u prosjeku više za 1,9%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu deflacije imali su pad cijena: povrća; voća; obuće; goriva i maziva; čvrstih goriva; odjeće. Potrošačke cijene u periodu januar-jul 2015. godine u odnosu na isti period prethodne godine bile su u prosjeku više za 1,5%.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni pad cijena zabilježen je u grupama: Odjeća i obuća (-1,5); Hrana i bezalkoholna pića (-0,8%); Prevoz (-0,6%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (-0,3%); Ostali proizvodi i usluge (-0,2%); Zdravlje (-0,1%), dok je rast cijena zabilježen u grupi Hoteli i restorani (3,1%). Cijene u grupama: Alkoholna pića i duvan; Pokućstvo i rutinsko održavanje stana; Komunikacije; Rekreacija i kultura; Obrazovanje su ostale na nivou cijena iz prethodnog mjeseca.

Pozitivne godišnje stope inflacije u julu zabilježene su u grupama: Hoteli i restorani (5,1%); Alkoholna pića i duvan (3,2%); Hrana i bezalkoholna pića (2,8%); Rekreacija i kultura (2,8%); Zdravlje (2,6%); Odjeća i obuća (2,1%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (1,9%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (0,7%), dok su negativne godišnje stope inflacije zabilježene u grupama: Prevoz (-1,3%); Ostali proizvodi i usluge (-0,5%); Komunikacije (-0,1%).

**Grafik 1. Indeks potrošačkih cijena (CPI),
godišnje stope inflacije**

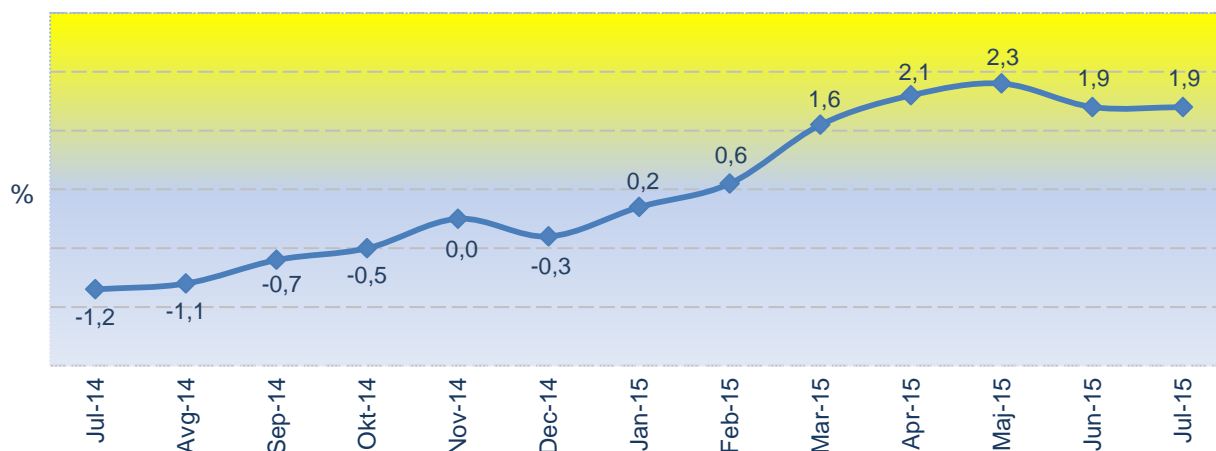
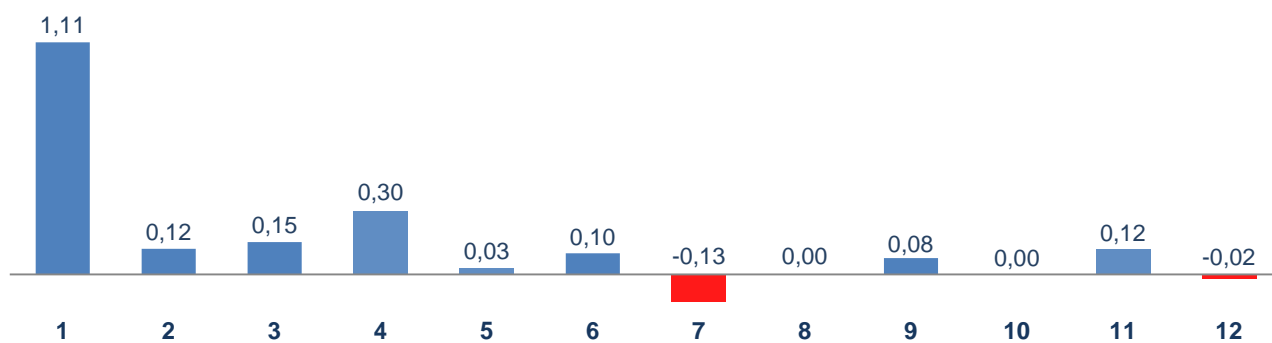

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Jul 2015 Ø 2014	Jul 2015 Jun 2015	Jul 2015 Jul 2014	Jan-Jul 2015 Jan-Jul 2014
00	CPI - ukupno	1000,0	1,8	-0,5	1,9	1,5
01	Hrana i bezalkoholna pića	386,4	2,7	-0,8	2,8	2,9
02	Alkoholna pića i duvan	37,9	3,3	0,0	3,2	2,4
03	Odjeća i obuća	70,7	0,7	-1,5	2,1	3,3
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	153,1	1,4	-0,3	1,9	2,0
05	Pokušstvo i rutinsko održavanje stana	46,9	0,4	0,0	0,7	-0,4
06	Zdravlje	38,2	2,4	-0,1	2,6	2,8
07	Prevoz	101,0	-0,5	-0,6	-1,3	-4,2
08	Komunikacije	57,1	-0,1	0,0	-0,1	0,0
09	Rekreacija i kultura	27,2	1,8	0,0	2,8	2,5
10	Obrazovanje	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	23,0	9,4	3,1	5,1	0,9
12	Ostali proizvodi i usluge	42,8	0,0	-0,2	-0,5	0,1

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), jul 2015.

COICOP oblasti

Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, jul 2015.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
1120	Usluge smještaja	5,7	10,8	0,06
0115	Ulja i masti	16,3	1,2	0,02
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, voćni i povrćni sokovi	12,5	1,3	0,02
0119	Ostali prehrambeni proizvodi	8,6	0,6	0,01
0114	Mlijeko, sir i jaja	84,3	-0,1	-0,01
0112	Meso	104,6	-0,1	-0,01
0111	Hljeb i žitarice	61,7	-0,1	-0,01
0113	Riba	10,6	-1,4	-0,02
0312	Odjeća	39,3	-0,8	-0,03
0454	Čvrsta goriva	40,0	-1,3	-0,05
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-1,1	-0,06
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	30,8	-2,3	-0,07
0116	Voće	22,5	-3,6	-0,08
0117	Povrće	38,4	-5,3	-0,20

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, jul 2015.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0116	Voće	22,5	23,4	0,55
0117	Povrće	38,4	6,0	0,24
0312	Odjeća	39,3	3,4	0,14
0115	Ulja i masti	16,3	6,9	0,12
0732	Prevoz putnika drumom	18,9	5,3	0,10
0220	Duvan	25,2	3,6	0,09
0451	Električna energija	71,6	1,0	0,08
1120	Usluge smještaja	5,7	13,0	0,08
0118	Šećer, džem, med, čokolada i konditorski proizvodi	18,2	3,7	0,07
0112	Meso	104,6	0,6	0,07
0114	Mlijeko, sir i jaja	84,3	-0,2	-0,02
0520	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	3,6	-5,7	-0,02
0111	Hljeb i žitarice	61,7	-0,4	-0,03
1212/3	Električni aparati za ličnu njegu i ostali proizvodi i aparati za ličnu njegu	24,1	-1,4	-0,03
0722	Gorivo i mazivo	51,0	-5,6	-0,30

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su najvažniji kratkoročni indikatori i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, kao i penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se publikuju shodno Kalendaru objavljivanja podataka, kao i na našem web sajtu www.monstat.org

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0,5% ($10 \cdot 5\% = 0,5\%$ - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene lijekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0,06% ($12 \cdot 0,5\% = 0,06\%$ - pošto je učešće lijekova u ukupnim troškovima 0,5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

e-mail: contact@monstat.org